

Woensdag 24 september – 20:00

HOOGSTRATEN

Céline Scheen
& Philippe Pierlot

Dolcissimo Sospiro

Céline Scheen
sopraan
Philippe Pierlot
viola da gamba

Dit concert wordt opgenomen door Klara
en uitgezonden op 10 oktober om 20u.

van roey

BOUWEN MET MENSEN

Programma

INLEIDING DOOR KATELIJNE BOON

Giulio Caccini (1551-1618)

Dolcissimo sospiro

Tobias Hume (c1579-1645)

What Greater grieve

Touch me lightly

Tickell me quickly, Tickell, tickell

Giulio Caccini

Dovrò dunque morire

Tobias Hume

Love's Farewell

Anoniem (17de eeuw)

Cruda Amarilli

Robert Jones (fl. 1597-1615)

In Sherwood livde stout Robin Hood

Anoniem (17de eeuw)

Robin Hood

Anoniem (17de eeuw)

The Dark Is My Delight

Mr. Anthonye (17de eeuw)

Praeludium

Gervise Gerrarde (17de eeuw)

Paven

Robert Jones

Now what's Love

Giulio Caccini

Amor, io parto

Robert Jones

Now what's Love

Giulio Caccini

Amor, io parto

Daniel Farrant (c1575-1651)

Pavin

Alfonso Ferrabosco II (c.1575-1628)

Why Stays the Bridegroom

Anoniem (17de eeuw)

Bonny sweet Robin

Giulio Caccini

Amarilli mia bella

Tobias Hume

Adue sweet Love

John Wilbye (1574-1638)

Weepe, Weepe Mine Eyes

Dolcissimo Sospiro

«Terwijl hij een viola ter hand nam, begon hij haar zo teder te beroeren dat alle andere gevoelens van de omstanders door dit genot werden overstegen – en nog meer toen hij met een allerzoetste tenor begon te zingen... »
(Feesten bij het huwelijk van de Francesco Medici, 1579)

Dit verslag van Giulio Caccini, die zichzelf begeleidde op de viola tijdens de huwelijksfeesten van Francesco Medici, sluit aan bij vele andere getuigenissen die de volmaaktheid prijzen van de eenheid tussen stem en viola. Het *cantare alla viola* ontstond in Italië in de 16e eeuw – een vroeg voorbeeld vinden we in het madrigaal *Io vorrei Dio d'amor* van Silvestro Ganassi (1547, *Regola Rubertina*). Toch is het vooral Engeland dat ons de meest boeiende sporen heeft nagelaten, in handschriften en gedrukte bronnen.

Waar begeleiding met luit of andere tokkelinstrumenten de norm was, werd de viola gezien als een verrassend en verrijkt alternatief:

*Some likewise there affect the Gamba with the voice
To shew that England could varietie afford*
(Michael Drayton, *Polyolbion*, 1613)

Tobias Hume daarentegen verkondigde: *And from henceforth, the statefull instrument Gambo Violl shall with ease yeelde full various and as devicefull Musicke as the Lute. For here I protest the Trinitie of Musicke, parts, Passion and Division, to be as gracefully united in the Gambo Violl, as in the most received Instrument that is...* Deze bewering leverde hem een woordenstrijd op met John Dowland, die van mening was dat een dergelijke uitspraak niet onweersproken kon blijven! Men moet echter toegeven dat de viola een absoluut volmaakt instrument is om de stem te begeleiden: zij kan deze imiteren en alle nuances volgen.

Het is bijzonder interessant om de diversiteit te zien in de begeleidingen voor viola die ons uit de historische bronnen zijn overgeleverd. Die lopen uiteen van een zekere eenvoud, soms beperkt tot een baslijn zonder harmonie (*Crud' Amarilli, Dolcissimo sospiro*), tot de volle en rijke composities van Hume (*What greater Griefe*). Robert Jones maakt gebruik van de stemming bandora set, waarbij hij de losse snaren intelligent inzet, een praktijk die volgens hem vernieuwend was: *there hath not yet beene anie extant of this fashion*.

In dit programma voegen wij zelf nieuwe perspectieven toe: met de stemming *Alfonso way* (bijzonder geschikt voor Ferrabosco's *Why stays the bridegroom*), met bewerkingen van luitpartijen (*Dovrò dunque morire* van Robert Dowland en twee songs van Robert Jones), en met een reductie van John Wilbye's madrigaal *Weep mine eyes* in de geest van Tobias Hume.

Aan het begin van de 17e eeuw was de Italiaanse muziek goed bekend in Engeland, en de Engelsen hadden de belangrijkste Italiaanse vormen van vocale muziek, zoals het madrigaal en de aria, overgenomen.

Het is dankzij Italiaanse Sefardische gambisten, de zogenaamde *Venetian Brethren* die door Hendrik VIII werden uitgenodigd, dat de viola in Engeland wortel schoot en er een uitzonderlijke bloei kende – aan het hof, in adellijke families, maar ook in de kerken, waar zij werd gebruikt om jonge koorzangers muziek te leren. De viola vond in Engeland een bijzonder vruchtbare bodem: men speelde haar in *consort* in amateur- en professionele kringen, en de beste musici bespeelden haar *lyra-way*, dat wil zeggen door gebruik te maken van alle polyfone mogelijkheden die het instrument biedt. De verwijzing naar de lier roept eveneens de klassieke oudheid op, die aan de wieg stond van de *nuove musiche*.

Een bijzonder aspect van de lyra viol is de variëteit in stemmingen. Voor dit programma gebruikten we naast de traditionele stemming ook de *bandora set* (of *leero way*), waarbij de losse snaren een F-groot akkoord vormen, en de *Alfonso way*, opgebouwd uit kwinten en kwarten. Elke stemming geeft de viola een unieke klankkleur en verrijkt haar polyfone mogelijkheden.

Philippe Pierlot

Teksten

Giulio Caccini

Dolcissimo sospiro

Dolcissimo sospiro
ch'esci da quella bocca
ove d'amor ogni dolcezza fiocca,
deh, viene a raddolcire
l'amaro mio dolore,
ecco ch'io t'apr'il core,
ma folle a chi ri dico il mio martire
ad un sospiro errante
che forse vola in sen ad altro amante.

Tobias Hume

What greater grieve

What greater grieve then no reliefe in deepest woe
death is no friend that will not end such hearts sorrow.
Helpe ! I do crie, no helpe is nie, but winde and ayre,
which, to and fro, do tosse and blow all to dispaire.
Sith then dispaire I must, yet may not die
no man unhappier lives on earth than I.

'Tis I that feelee the scornfull heele of dismall hate,
My gaine is lost, my losse cleere cost ; repentance late,
So I must moane, bemoan'd of none. O bitter gall !
Death, be my friend, with speed to end and quiet all.
But if thou linger, in dispaire to leave mee,
I'll kill dispaire with hope, and so deceive thee.

Giulio Caccini

Dovrò dunque morire

Dovrò dunque morire,
a che di nuovo io miri
voi, bramata cagion de miei martiri?
Mio perduto tesoro,
non poter dirvi, pria ch'io mora: "Io Moro"?
O miseria inaudita,
non poter dir a voi: "Moro, mia vita".

Anoniem

Cruda Amarilli

Crud'Amarilli, che col nom'ancora
D'amar, ahi lasso! amaramente insegni,
Amarilli, del candido ligustro
Più candida più bella,
Ma de l'àspido sordo
E più sorda più fèra e più fugace,
Poi che col dir t'offendo,
i' mi morirò tacendo.

Ma grideran per me le piagge e i monti
E questa selva, a cui
Sì spesso li tuo bel nome
Di risonar insegno.
Per me piangendo i fonti
E mormorando i venti,
Diranno i miei lamenti;
Parlerà nel mio volto
La pietate e 'l dolore;
E se fia muta ogn'altra cosa, al fine
Parlerà il mio morire,
E ti dirà la morte il mio martire.

Robert Jones

In Sherwood livde stout Robin Hood

In Sherwood liv'd stout Robin Hood,
an Archer great ; none greater.
His bow and shafts were sure and good,
yet Cupid's were much better.
Robin could shoot at many a Hart, and misse,
Cupid at first could hit a heart of his.
Hey, jolly Robin ! Ho, jolly Robin ! Hey, jolly Robin Hood!
Love finds out me
as well as thee,
to follow me to the greenwood.

A noble thief was Robin Hood,
wise was he could deceive him.
Yet Marian, in his bravest mood,
could of his heart bereave him.
No greater thiefe lies hidden under skies
than beauty closely lodg'd in women's eyes.
Hey, jolly Robin ! Ho, jolly Robin ! Hey, jolly Robin Hood!
Love finds out me
as well as thee,
to follow me to the greenwood.

An outlaw was this Robin Hood,
his life free and unruly.
Yet to fair Marian bound he stood
and love's debt paid her duly.
Whom curbe of strictest law could not hold in,
love with obeyedness and a wink could winne.
Hey, jolly Robin ! Ho, jolly Robin ! Hey, jolly Robin Hood!
Love finds out me
as well as thee,
to follow me to the greenwood.

Now wend we home, stout Robin Hood,
leave we the woods behind us.
Love's-passions must not be withstood ;
love ev'rywhere will find us.
I lived in field and town, and so did he ;
I got me to the woods, love followed me.
Hey, jolly Robin ! Ho, jolly Robin ! Hey, jolly Robin Hood!
Love finds out me
as well as thee,
to follow me to the greenwood.

Anoniem

The dark is my delight

The dark is my delight:
so is the nightingale's.
My music's in the night;
so is the nightingale's.
My body is but little;
so is the nightingale's.
I love to sleep against the prickles;
so doth the nightingale.

Robert Jones

Now what is Love?

Now what is Love, I pray thee tell?
It is that fountain and that well
where pleasures and repentance dwell.
It is, perhaps, that sauncing bell
that tolls all into heaven or hell.
And this is Love, as I hear tell.

Yet what is Love, I pray thee say?
It is a pretty shady way
as well found out by night as day,
it is a thing will soon decay.
Then take the vantage whilst thou may.
And this is Love as I hear say.

Now what is Love, I pray thee show?
A thing that creeps, it cannot go;
a prize that passeth to and fro;
a thing for one, a thing for more.
And he that proves shall find it so.
And this is Love, as I well know.

Giulio Caccini

Amor, io parto

Amor, io parto, e sento nel partire
Al penar, al morire,
Ch'io parto da colei ch'è la mia vita,
Se ben ella gioisce
Quand'il mio cor languisce.
O durezza incredibil'e infinita
D'anima ch'l suo core
Può restar morto, e non sentir dolore!
Ben mi trafigge amore
L'aspra mia pen', il mio dolor pungente,
Ma più mi duol il duol ch'ella non sente.

Alfonso Ferrabosco II

Why stays the bridegroom?

Why stays the bridegroom to invade her
that would be a matron made ?
« Good night », whilst yet we may,
« Good night to you, a virgin. » say.

Tomorrow rise,
the same
your mother is,
and use a nobler name.

Speed well in Hymen's war,
that what you are
by your perfections, we
and all may see.

Giulio Caccini

Amarilli, mia bella,

Amarilli, mia bella,
Non credi, o del mio cor dolce desio,
D'esser tu l'amor mio?
Credilo pur: e se timor t'assale,
Prendi questo moi strale,
Aprimi il petto e vedrai scritto in core:
Amarilli, Amarilli, Amarilli
è il mio amore.

John Wilbye

Weepe, Weepe Mine Eyes

Weep, weep, weep, mine eyes ;
my heart can take no rest.
Weep, weep, mine heart ;
mine eyes shall ne'er be blest.
Weep eyes, weep heart, and both this accent cry.
« A thousand thousand deaths I die. »

Aye me ! Ah, ah cruel Fortune.
Aye me ! Now, Leander, to die I fear not !
Death do thy worst ; I care not!
I hope when I am dead in Elysian plain
To meet ; and there with joy,
there we'll love again.

Biografie

Philippe Pierlot

Philippe Pierlot is een Belgische dirigent en gambist, geroemd om zijn expertise in barokmuziek. Hij is oprichter en artistiek directeur van het Ricercar Consort en maakte talloze opnamen voor het label Ricercar. Als dirigent van barokensembles is Pierlot internationaal gevraagd; zijn verfijnde interpretaties en grondige kennis van de historische uitvoeringspraktijk hebben hem een vooraanstaande plaats in de wereld van de oude muziek bezorgd.

Céline Scheen

De Belgische sopraan Céline Scheen begon haar muzikale opleiding aan het Conservatorium van Verviers, en vervolgde die aan de Koninklijke Conservatoria van Bergen en Brussel, en aan de Guildhall School in Londen. Ze verwierf brede bekendheid door haar vertolking in de soundtrack van *Le Roi danse* en trad op in talloze operaproducties in heel Europa, onder meer in de Munt en in Carnegie Hall. Sinds 2019 is Scheen tevens docente zang aan het Koninklijk Conservatorium van Luik.

Begijnhofkerk van Hoogstraten

Het begijnhof van Hoogstraten ontstaat in 1380 als een infirmerie met een kapel en kerkhof. Tot aan het uitbreken van de Tachtigjarige oorlog in 1567 kent het begijnhof een gestadige groei. De nadelige gevolgen van de oorlog laten ook het begijnhof niet onberoerd, zodat er in 1604 nog slechts twee begijnen overblijven. In de tweede helft van de eeuw kent het begijnhof echter een grote bloeiperiode. Er moeten woningen worden bijgebouwd en men begint met de bouw van een nieuwe kerk, toegewijd aan Sint-Jan Evangelist en de heilige Begga.

EXPERIMENT/BIJZONDERE
KUNST/THEATER/JAZZ/ACROBATIE
KLASSIEKE MUZIEK/POEZIE
DESIGN/FOTOGRAFIE/DANS
OUDE MUZIEK/LITERATUUR
OPERA/ARCHITECTUUR/PLAATS
FILOSOFIE/FILMMUZIEK/LEVEN
GESCHIEDENIS/ERFGOED/GELUK
HEDENDAAGSE MUZIEK/FESTIVAL
POLITIEK/ECONOMIE/WORK
PERFORMANCE/SOCIOLOGIE
CHANSON/SOUNDSCAPE

Klara. Blijf verwonderd.

van roey

BOUWEN MET MENSEN

Oostmalsesteenweg 261 · 2310 Rijkervorsel · T +32 3 340 17 11 · info@vanroey.pro · www.vanroey.pro

COLOFON

ALGEMENE COÖRDINATIE EN ORGANISATIE

Festival van Vlaanderen Kempen vzw
met dank aan sponsor IOK
en mediasponsor Klara

ORGANISATIE

Mathias Coppens
directeur
Michaela Defever
marketing & PR
Iris Teunissen
productie
Jelle Dierickx
programma Musica Divina 2025

RAAD VAN BESTUUR

Marc De Geyter
voorzitter
Kris Vreys
ondervoorzitter
François Mylle
secretaris
Greet De Clerck
Liana Davtyan
Annemarie Peeters
Jerry Aerts
Annick Schramme
Björn Siffer

SAMENSTELLING EN REDACTIE

Jelle Dierickx
Michaela Defever
Iris Teunissen

ONTWERP EN CAMPAGNEBEELDEN

www.emilielauwers.be

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Mathias Coppens
Festival van Vlaanderen Mechelen/Kempen vzw
Onder-den-Toren 12
2800 Mechelen

EUROPEAN FESTIVAL ASSOCIATION

Het Festival van Vlaanderen Mechelen maakt deel
uit van de koepel Festival van Vlaanderen en is
lid van de European Festival Association en de
International Society for Contemporary Music.

Programma onder voorbehoud van wijzigingen.

CONTACT

Festival van Vlaanderen Kempen vzw

Onder-den-Toren 12, 2800 Mechelen
T +32 (0)15 20 49 82
kempen@festival.be

www.musica-divina.be

SUBSIDIENTEN

MET DE STEUN VAN

De steden Geel, Hoogstraten, Lier, Herentals, Hoogstraten en Turnhout en de gemeenten Mol, Westerlo, Heist-op-den-Berg en Scherpenheuvel, de abdijen van Postel, Averbode en Tongerlo, en de kerkfabrieken en de toerismediendiensten van de betrokken steden en gemeentes.

SPONSORS

PARTNERS

